

СИЛАБУС

з дисципліни «Відновлювані джерела енергії»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр»
за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Освітньо-професійна програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
2021 рік вступу

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 16 годин лекції, 14 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Дудніков Сергій Миколайович, к.т.н., доцент кафедри електропостачання та енергетичного менеджменту (<http://khntusg.com.ua/staff/dudnikov-sergij-mikolajovich/>).

Опис курсу

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є: «Фізика», «Основи електропостачання», «Вища математика», «Теплотехніка», «Гідравліка».

Коротка анотація дисципліни.

Дисципліна «Відновлювані джерела енергії» включає в себе інформацію щодо пріоритетних видів енергетичних ресурсів з відновлюваних джерел в Україні. В процесі вивчення дисципліни студенти мають ознайомитися з джерелами енергії, відновлення яких постійно здійснюється в природі (сонячне випромінювання, біомаса, вітер, вода річок та океанів), і які існують на основі постійних чи періодично виникаючих в природі потоків енергії, наприклад: сонячне випромінювання (біомаса, енергія сонця, вітру, хвиль). Вивчення курсу дисципліни дозволить отримати теоретичні та практичні навички щодо обґрунтування енергетичної ефективності електричних установок та систем при використанні енергії з відновлюваних джерел, сучасного стану рівня енергоефективності на підприємствах, правил і технологій проведення енергетичних обстежень, знайомство з методами та технологіями енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності включаючи використання відновлюваних джерел енергії.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

- характеристики енергетичних ресурсів різного походження та їх світові запаси;
- основні поняття щодо складу та принципів роботи систем енергопостачання і режимів їх функціонування;
- схеми, технічні та економічні параметри установок перетворення енергії від відновлюваних джерел та умови їх експлуатації;
- принципи побудови комбінованої з відновлюваними джерелами системи енергопостачання.

уміти:

- визначати основні параметри установок по перетворення енергії від відновлюваних джерел в інші види;
- обґрунтувати економічність використання установок по перетворенню енергії від відновлюваних джерел в інші види;
- користуватися основними техніко-економічними параметрами та заходами при проектуванні комбінованих систем енергопостачання різноманітних споживачів;
- підрахувати межу грошових затрат на побудову комбінованої системи енергопостачання, при якій споживач буде мати позитивний економічний ефект.

Метою дисципліни «Відновлювані джерела енергії» є набуття студентами необхідних знань та умінь щодо способів перетворення енергії від природних джерел в інші види для оволодіння методикою грамотної їх експлуатації, економії тепла і енергії, виявлення і засвоєння можливих способів застосування відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) для потреб

енергопостачання агропромислового комплексу України, а також вивчення конструкцій установок, які ці джерела застосовують.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система енергопостачання від відновлюваних джерел, аналізу й вироблення рекомендацій щодо побудови відповідної системи та її ефективного використання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Відновлювані джерела енергії» є: підготовка студентів до роботи на підприємствах електроенергетичного комплексу та електроенергетичних системах, формування теоретичних знань та практичних навичок з питань використання відновлюваних джерел енергії (Сонця, вітру, енергії біомаси та інше) як окремо, так і в складі комбінованих систем енергопостачання та визначенням умов, при яких споживачі АПК будуть мати позитивний економічний ефект від використання ВДЕ по відношенню до джерел існуючої централізованої системи (ЦС).

Компетентності, які забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність вирішувати комплексні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, пов'язані з проблемами виробництва, передачі та розподілення електричної енергії.

Усвідомлення необхідності постійно розширювати власні знання про нові технології в електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці.

Результати навчання. У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати принципи роботи біоенергетичних, вітроенергетичних, гідроенергетичних та сонячних енергетичних установок.

Розуміти значення традиційної та відновлюваної енергетики для успішного економічного розвитку країни.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Відновлювані джерела енергії. Економічний ефект від їх впровадження.

Тема 1. Геліоенергетичні установки (ГЕУ).

Тема 2. Вітроенергетичні установки (ВЕУ)

Тема 3. Біогазові установки (БГУ)

Семінарські заняття.

1. Розрахунок викидів парникових газів
2. Розрахунок потужності ГЕУ
3. Розрахунок потужності ВЕС

Змістовий модуль 2. Комбіновані системи енергопостачання (КСЕП).

Тема 4. Комбіновані системи енергопостачання (КСЕП)

Тема 5. Умови позитивного ефекту від впровадження КСЕП.

Семінарські заняття.

4. Розрахунок потужності БГУ
5. Розрахунок складових КСЕП
6. Визначення позитивного економічного ефекту від впровадження КСЕП

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50% семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>